

AU Aarhus/Herning

HD 1. del

ERHVERVSRET

Skriftlig eksamen, 3. juni 2022

Varighed: 4 timer

Alle skriftlige hjælpemidler er tilladte (herunder udprintede, trykte og/eller håndskrevne)

Vejledende vægtning:

Opgave 1: 40 %

Opgave 2: 40 %

Opgave 3: 20 %

Den angivne vægtning er vejledende og har alene til formål at angive, hvordan eksaminanderne kan disponere eksamenstiden.

Opgave 1 (40 %)

Den 70-årige Ole Olsen havde siden 1986 drevet betydelig handel med gamle, kostbare motorcykler og biler i Silkeborg. I 2021 havde den årlige omsætning passeret 50 millioner kroner, og Ole Olsens egenkapital havde passeret 70 millioner kroner.

I løbet af foråret 2022 er Ole Olsen ude for følgende “trælse” hændelser:

Hændelse 1: Den 36-årige Dan Hansen var 1. januar 2022 ansat af det amerikanske boreselskab “FIRST DRILLING” som borechef ved de borerer efter titanium, som skulle foretages ved landsbyen Stauning vest for Skjern. Dan Hansen indfandt sig den 3. marts i Ole Olsens forretning i Silkeborg. Dan Hansen ønskede at leje en stor motorcykel frem til udgangen af 2022, hvor borearbejdet skulle være afsluttet.

Valget faldt på en Harley-Davidson Fat Boy, årgang 2018, som ved køb kostede 375.000 kr., men motorcyklen kunne også lejes for 3.900 kr. pr. måned. Aftale om leje blev indgået samme dag, og lejekontrakten udløb uden varsel den 31. december 2022.

Dan Hansen betalte straks den 3. marts depositum på 10.000 kr. og 3 måneders leje, kr. 11.700, i alt 21.700 kr. Ole Olsen overlod herefter motorcykel samt alle motorcyklens papirer til Dan Hansen, ligesom Dan Hansen også modtog en kopi af Ole Olsens kørekort, fordi Dan Hansen skulle sørge for, at motorcyklen blev indregistreret som udlejningsmotorcykel i Ole Olsens navn, ligesom motorcyklen igen skulle på nummerplader.

I stedet for at gøre som aftalt solgte Dan Hansen den 10. marts motorcyklen til Torben Sørensen. Før handlen blev indgået, undersøgte Torben Sørensen selve motorcyklen og ikke mindst dens papirer, ligesom Dan Hansen fremviste kopi af Ole Olsens kørekort og også præsenterede sig som Ole Olsen. Dan Hansen havde også ved hjælp af en genkopiering af kørekortet indsat sit eget billede på kørekortet. Dan Hansen foreviste også en af ham selv udarbejdet falsk faktura på købet. Torben Sørensen var således ikke i tvivl om, at han roligt kunne købe motorcyklen.

I påsken 2022 var Ole Olsen til et stort motorcykeltræf i Sønder Felding hos MC Farmers. Her støder han tilfældigt ind i Torben Sørensen den 18. april, 2. påskedag. De falder i snak om Torben Sørensens motorcykel, og efterhånden som samtalen skrider frem, går det op for dem begge, at der er tale om den motorcykel, som Ole Olsen udlejede til Dan Hansen. Ole Olsen siger til Torben Sørensen, at “dette her har jeg godt nok aldrig prøvet før”, så han vil tidligt næste morgen tale med sin advokat om problemet, og Torben Sørensen vil herefter høre fra Ole Olsens advokat.

Allerede 19. april skriver Ole Olsens advokat bl.a. følgende til Torben Sørensen:

“Jeg må desværre meddele Dem, at jeg snarest vil gennemføre fagedforretning hos Dem med påstand om, at motorcykel Harley-Davidson Fat Boy tilbageleveres til Ole Olsen. De kan selvfølgelig også aflevere motorcyklen i Ole Olsens forretning og dermed spare omkostninger”.

Torben Sørensen afviser ethvert krav og henviser i øvrigt til sin advokat.

1.1. Du bedes udfærdige et notat, som beskriver den juridiske situation for Ole Olsen og Torben Sørensen.

Hændelse 2: Onsdag den 27. april havde Ole Olsen indrykket en annonce i Den Blå Avis (et medie han ellers ikke benyttede) om salg af en brugt børnemotorcykel med 7,7 hk af mærket KAWASAKI MINI. Det var en meget populær og hypet model, som ikke ofte var til salg. Prisen var også meget rimelig, for ikke at sige lav, så allerede samme dag ringede Palle Nielsen, som selv kørte speedway, og ønskede at købe børnemotorcyklen til sin 7-årige søn Ulrich. Palle Nielsen ringede fra sin arbejdsplads, og samtalen mellem Palle Nielsen og Ole Olsen blev overhørt af Palle Niensens kollega, Tom Andersen. Tom Andersen lyttede intenst, fordi han også gerne ville købe en sådan motorcykel til sin 6-årige datter, Leonora.

Palle Nielsen og Ole Olsen afsluttede samtalen med at aftale en pris på 4.500 kr., og Palle Nielsen skulle dagen efter, torsdag den 28. april kl. 10.00, komme i Ole Olsens forretning i Silkeborg.

Næste morgen kl. 9.30 mødte Tom Andersen op i Ole Olsens forretning og udgav sig for at være Palle Nielsen. Allerede kl. 9.45 forlod Tom Andersen forretningen med børnemotorcyklen efter at have betalt 4.500 kr.

Klokken 10.10 mødte Palle Nielsen op for at afhente motorcyklen, og hele miseren gik nu op for både Ole Olesen og Palle Nielsen. Samme eftermiddag skrev de sammen en mail til Tom Andersen og bad ham om straks at tilbagelevere motorcyklen til Ole Olsen mod til gengæld at modtage de betalte 4.500 kr. Det nægtede Tom Andersen, for som han sagde: "En mand er en mand, og en handel er en handel".

1.2. Du bedes udfærdige et notat, som beskriver den juridiske situation for Ole Olsen, Palle Nielsen og Tom Andersen.

1.3. Forestil dig, at Tom Andersen allerede torsdag kl. 12.00 har videresolgt motorcyklen til Kirsten Bertelsen for 4.700 kr. Du bedes begrundet tage stilling til, hvem der i denne situation er rette ejer af motorcyklen.

Hændelse 3: I forbindelse med sin motorcykelforretning handlede Ole Olsen også med motorcykelbeklædning. I den anledning bestilte han den 1. april 2022 2.500 stk. vindjakker til en stykpris af 900 kr. hos fabrikant Hans Jensen i Sunds. Vedrørende levering var der aftalt franko Ole Olsens forretning i Silkeborg.

Hans Jensen lovede, at levering ville ske senest den 2. maj 2022. Han begyndte produktionen af vindjakkerne den 6. april, men der opstod straks efter produktionsstart problemer med fabrikkens symaskiner, som skulle fremstille vindjakkerne, og en reparatør blev straks tilkaldt. Han justerede og skruede på maskinerne i en del dage, og den 20. april kom der gang i produktionen. Dette medførte en forsinkelse, og Hans Jensen kunne derfor kun levere 1.000 vindjakker den 2. maj. Fragtmanden leverede de 1.000 jakker 2. maj, og Hans Jensen mailede samme dag til Ole Olsen og oplyste, at restordren på 1.500 vindjakker ville blive leveret i løbet af højst 3 uger, altså senest den 23. maj.

Ole Olsen mailede straks samme dag (2. maj) til Hans Jensen og meddelte, at han hævede handlen på grund af misligholdelse, og at de leverede 1.000 vindjakker dagen efter, 3. maj, ville blive returneret til Hans Jensen.

Vognmanden, som skulle køre de 1.000 vindjakker retur til Sunds, var desværre impliceret i et større færdselsuheld, som endte med, at lastbilen med alt gods udbrændte totalt, og Ole Olsens returnering mislykkedes.

Hans Jensen krævede betaling for 2.500 vindjakker, idet han var af den helt klare opfattelse, at han var berettiget til at levere de sidste 1.500 stk. vindjakker, ligesom Ole Olsen selvfølgelig skulle betale for de 1.000 brændte vindjakker. Ole Olsen afviste alle krav.

1.4. Du bedes give en begrundet redegørelse for, hvorledes konflikten bør afgøres med henvisning til relevante lovbestemmelser.

Opgave 2 (40 %)

Den 47-årige møbelfabrikant Søren Christensen drev sammen med konen Bitten en større møbelfabrik tæt ved Hammel. De havde tre drenge. Den 17-årige Jonatan, som var en stor, stærk og kraftig dreng på 1.95 meter og 103 kg, der gik på HHX i Randers, og de 2 enæggede tvillinger Anders og Bertel, som begge - fra 1. september 2021 - læste HA-jur. på Aarhus Universitet. De var ikke særlig flittige med studierne, idet de allerede i deres gymnasietid havde påbegyndt drift af en webshop med vintagetøj, og fra februar 2022 havde de åbnet en fysisk butik i det indre af Aarhus. Alle 3 drenge kommer i løbet af maj måned ud for dårlige hændelser eller større spørgsmål. De er derfor alle samlet i weekenden 21.-22. maj, hvor følgende problemstillinger drøftes, og familien ønsker din besvarelse med hensyn til løsning af de opståede problemer:

Hændelse 1: Jonatan havde som 16-årig i fødselsdagsgave fået en dejlig knallert til en værdi af 5.000 kr. Jonatan er fuldstændig bidt af gaming og ønsker via Den Blå Avis at indkøbe gamingudstyr for 3.000 kr. Derfor håndpantsetter han torsdag den 12. maj 2022 knallerten i "Pantelånerhuset" i Hammel, som ejes af Chris Lambertsen. Ifølge håndpantsetningsaftalen får Jonatan straks udbetalt 3.000 kr. kontant, og det aftales, at pantet skal indfries den 1. november 2022 med kr. 3.500.

Jonatan har for en stund glemt alt om gamingudstyr, da han ved 21-tiden torsdag den 12. maj støder ind i 5 skolekammerater. Jonatan inviterer alle 5 på værtshuset "Dallas", og i løbet af aftenen bruger Jonatan alle 3.000 kr. på øl, drinks, cigaretter og den énarmede tyveknægt (spilleautomat).

Jonatans far, Søren Christensen, henvender sig mandag den 16. maj til "Pantelånerhuset" og gør gældende, at sønnens pantsætning er ugyldig. Dette afviser Chris Lambertsen på det bestemteste, især fordi drengen ligner en på mindst 25 år.

2.1. Du bedes give en begrundet redegørelse for, hvorledes konflikten bør afgøres med henvisning til relevante lovbestemmelser.

Tvillingerne har yderligere følgende spørgsmål til dig:

1. De har i april måned solgt vintagetøj for 24.000 på kredit til en dybt insolvent køber, som har fortiet sine store økonomiske vanskeligheder. Tøjet, som køber selv ville sælge videre til kunder i sin egen butik på Bornholm, er allerede afhentet af køber. Hvad kan de gøre ved det?
2. De har konstateret, at der i marts måned åbnede en lignende forretning med vintagetøj 400 meter længere ned ad Strøget. Priserne dér er ca. 50 % lavere. Er de forpligtede til at oplyse kunderne om prisforskellen?
3. En af tvillingernes medstuderende - Karl Martensen - som de altid har anset som lidt smart, har netop købt en brugt Porsche. Tvillingerne spørger, hvordan det kan gå til. Karl svarer, at han siden december hver anden lørdag har haft en annonce i lokalavisen med følgende indhold:

"Send 500 kr. og se hvad der sker. Postboks 6003 Aarhus C". Ganske mange mennesker sendte 500 kr. til Karl, men han beholdt blot pengene, så intet skete. "Det er der penge i", sagde Karl og tilføjede, "der vel grænser for, hvor dumme folk må være".

2.2. Du bedes give en begrundet redegørelse for, hvorledes disse konflikter/spørgsmål bør afgøres/besvares med henvisning til relevante lovbestemmelser.

Opgave 3 (20 %)

Elise Sørensen og hendes mand Erik samt deres 2 børn Elvira på 10 år og Else på 8 år tog i bededagsferien i maj måned 2022 på en kort weekendtur til Skagen, hvor de havde lejet et sommerhus.

Lørdag den 14. maj om formiddagen gik turen til Skagen by, hvor der skulle shoppes igennem. Imidlertid skete følgende hændelser, som familien gerne vil have du tager stilling til:

Hændelse 1: Da Elise skal parkere i centrum af Skagen by, ser hun, at der er meget lidt plads mellem bilerne på parkeringspladsen. I stedet for at finde en anden parkeringsplads, manøvrerer Elise med stort besvær familiens bil, en lang og bred Volvo Stationcar, ind i parkeringsbåsen. Idet bilen holder stille, standser Elise motoren, men i det samme åbner Else på 8 år straks sin dør med stor kraft, hvorved der laves en bule i bilen, der holder ved siden af. Bilen, en vintage Mercedes Benz Mågevinge (Gullwing) fra 1962, er ejet af den berømte arkitekt og multimillionær Ingolf Bjarke, der netop i det samme kommer ud fra en café. Ingolf kræver, at Else – eller hendes forældre – betaler erstatning. Det viste sig at koste 75.000 kr. at reparere bulen og lakere døren om på den meget sjældne og dyre Mercedes, der har en værdi af ca. 10 millioner kr. Den dyre Mercedes er kaskoforsikret, men med en selvrisiko på 100.000 kr.

3.1. Giv en begrundet redegørelse for, hvem som kan tænkes at blive erstatningsansvarlige for den skete skade og på hvilket grundlag, med henvisning til relevante lovbestemmelser.

Hændelse 2: Samme lørdag om eftermiddagen kører hele familien ud til Gl. Skagen, hvor de skal have kaffe og kage på det berømte Ruths Hotel. Da familien har fået tildelt deres reserverede bord, opdager Erik, at den kendte filmskuespiller Mads Mikkelsen, der bl.a. har spillet med i James Bond-film, er på vej ind på hotellet. Erik vil gerne have et foto og springer derfor pludseligt og hurtigt op af stolen for at tage et billede med sin iPhone. Han ser ikke, at en tjener er på vej med en flaske Bollinger vintagechampagne samt tilhørende Beluga kaviar, og støder derfor sin venstre arm direkte ind i den bakke, som tjeneren bærer. Tjeneren har ingen chance for at undgå uheldet. Champagneflasken knuses mod gulvet, og ligeså den dyre kaviar. Ruths hotel kræver, at Erik betaler for ødelæggelserne (der ikke er dækket af forsikring), i alt kr. 5.000, som er prisen på menukortet.

3.2. Giv en begrundet redegørelse for, hvem som kan tænkes at blive erstatningsansvarlige for den skete skade og på hvilket grundlag, med henvisning til relevante lovbestemmelser.

Hændelse 3: Da familien i vrede er på vej ud af Ruths hotel, spilder en tjener ved et uheld varm chokolade på Elisas nye, hvide silkekjole til 2.000 kr., som hun netop har købt i Skagen. Chokoladen ødelægger den sarte silke, og kjolen er nu til at smide ud. Elisa kræver erstatning af tjeneren, henholdsvis Ruths Hotel.

3.3. Giv en begrundet redegørelse for, hvem som kan tænkes at blive erstatningsansvarlige for den skete skade og på hvilket grundlag, med henvisning til relevante lovbestemmelser.